

PdF:SP7MP_MTO2 Metodologie 2

ZÁVĚREČNÝ PROJEKT

Zuzana Benešová

1) Téma:

Tolerance společnosti k jedincům s poruchami chování

Problém:

Tolerance společnosti k jedincům s poruchami chování z hlediska společnosti a z hlediska vychovatelů z vybraných ústavů

Otázka:

Do jaké míry jsou jedinci s poruchami chování akceptováni naší společností z pohledu vychovatelů vybraných ústavů a z pohledu běžné populace?

Úvod:

Moderní společnosti potřebují poměrně značnou míru vzájemné tolerance nejen mezi svými členy, ale také vůči lidem hodně odlišným, příchozím, migrantům, azylantům a podobně. Patří sem mimo jiné i jedinci s poruchami chování. I tito lidé mají právo na plnohodnotný život, do kterého patří i tolerance jeho okolí na jeho problémové chování. V této práci bych se chtěla zabývat tím, do jaké míry je mohou lidé přijmout mezi sebe a pokusit se najít vhodná řešení k zlepšení této situace. Podle mého názoru může tato práce sloužit jako zpětná vazba daným ústavům z hlediska úspěšného či neúspěšného zařazení jejich klientů do společnosti.

Cíle výzkumu:

1. Zjistit do jaké míry jsou jedinci s poruchami chování akceptováni naší společností.
2. Zjistit do jaké míry jsou jedinci s poruchami chování akceptováni naší společností z pohledu vychovatelů.
3. Porovnat výsledky výzkumů obou tázaných skupin.

2) Hlavní výzkumná otázka:

Do jaké míry jsou jedinci s poruchami chování akceptováni naší společností z pohledu vychovatelů z daných ústavů a z pohledu běžné populace?

Vedlejší výzkumné otázky:

- a) Jaká mohou být rizika neúspěšnosti?
- b) Jaká existují nápravná řešení?

3) Kvantitativní výzkum

Zvolila jsem kvantitativní výzkumnou strategii, jelikož se budu zabývat větším výzkumným vzorkem. Rozhodla jsem se porovnávat dva výzkumné soubory, a to společnost a vychovatele z vybraných ústavů. U kvantitativního výzkumu získám jasné výsledky, které mohu snadněji zpracovat a následně interpretovat ve své práci. Podle mého názoru je kvantitativní výzkum lépe ověřitelný, přehledný a pracuje s konkrétními údaji.

4) Hypotézy

1. Lidé nad 40 let méně akceptují jedince s poruchami chování než lidé do 40 let.
2. Ženy více akceptují jedince s poruchami chování než muži.
3. Vychovatelé z daných ústavů jsou přesvědčeni, že jedinci s poruchami chování se začleňují do společnosti s problémy.
4. Se zvyšujícím se počtem informací o jedincích s poruchami chování se zvyšuje kladný postoj k nim.

5) Koncept integrace jedince s postižením:

- **Dimenze konceptu:** školská, pracovní, individuální, skupinová, ekonomická, politická
- **Konceptualizace:** Snaha poskytnout v různých formách výchovu a vzdělávání jedince se specifickými vzdělávacími potřebami, v co možná nejméně restriktivním prostředí, které optimálně odpovídá jeho skutečným potřebám

- **Operacionalizace:**

Indikátor č. 1:	Indikátor č. 2:	Indikátor č. 3:
Připravenost okolí:	Připravenost jedince:	Prevence sociálního vyloučení:
<ul style="list-style-type: none"> - Žáci, učitelé, škola - Rodiče - Společnost	<ul style="list-style-type: none"> - osobnost - kompenzační pomůcky - sociální kompetence	<ul style="list-style-type: none"> - duševní hygiena - informovanost okolí - práce, koníčky, volný čas

6) Návrh sběru dat

Data budou sbírána pomocí dotazníků. V mém výzkumu jsem si zvolila dvě výzkumné jednotky. První se skládá z vychovatelů vybraných ústavů a druhou bude tvořit běžná populace ve věku 18 - X let. Dotazníky pro vychovatele vybraných ústavů donesu osobně nebo po domluvě pošlu na email, ve kterém mohou dotazník rovnou vyplnit a poslat zpět. Při dotazování běžné populace využiji převážně sociálních sítí na internetu a lidí z mého a jejich okolí. Plánovaný počet respondentů z běžné populace je 100. Z ústavů plánuji 10-20 respondentů (5 ústavů).

7) Ukázka dotazníku

Pro populaci:

Dobrý den, jmenuji se Zuzana Benešová a studuji na pedagogické fakultě speciální pedagogiku. Provádím výzkum do mé diplomové práce „Tolerance společnosti k jedincům s poruchami chování“ a tímto bych Vás chtěla poprosit, jestli byste mi nevyplnil/a tento krátký dotazník. Vaše spolupráce mi velmi pomůže a zajisté přinese zajímavé výsledky. Vše je anonymní, tudíž nikde, prosím, neuvádějte své osobní údaje.

1) Jste: a) muž

b) žena

2) Věk:

a) 18 – 30

b) 31 – 40

c) 41 a více

3) Kdo je podle Vás člověk s poruchami chování?

Otevřená otázka

4) Vadilo by Vám, kdyby s Vámi spolupracoval člověk s poruchou chování?

- a) ano
- b) ne
- c) nejsem si jistý/á
- d) jiná odpověď:

5) Jaké postoje má společnost, podle Vás, k jedincům s poruchami chování?

- a) rozhodně pozitivní
- b) spíše pozitivní
- c) spíše negativní
- d) rozhodně negativní
- e) nedokážu posoudit

6) Myslíte si, že tito lidé mají větší sklon pro kriminalitu?

- a) ano
- b) ne
- c) nepřemýšlel/a jsem nikdy o tom

7) Pokud byste měl/a možnost dozvědět se o těchto lidech více, využil/a byste ji?

- a) ano
- b) ne
- c) jiná odpověď:

8) Jak je podle Vás zacházeno s těmito jedinci v naší republice?

Otevřená otázka

9) Domníváte se, že jedinci s poruchami chování jsou ve společnosti diskriminováni?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) rozhodně ano

e) nedokážu posoudit

10) Znáte ve svém okolí někoho, kdo má poruchu chování?

a) ano

b) ne

c) nevím

Pro vychovatele:

Dobrý den, jmenuji se Zuzana Benešová a studuji na pedagogické fakultě speciální pedagogiku. Provádím výzkum do mé diplomové práce „Tolerance společnosti k jedincům s poruchami chování“ a tímto bych Vás chtěla poprosit, jestli byste mi nevyplnil/a tento krátký dotazník. Vaše spolupráce mi velmi pomůže a zajisté přinese zajímavé výsledky. Vše je anonymní, tudíž nikde, prosím, neuvádějte své osobní údaje.

1) Pohlaví:

2) Věk:

3) Myslíte si, že jsou ve vašem ústavu nezvladatelní klienti?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

4) Jsou podle Vás klienti osobnostně a kompetenčně rozvíjeni?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

5) Panují mezi personálem a klienty převážně kladné vztahy?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

6) Vracejí se do vašeho ústavu klienti, kteří už opustili ústav, pro radu či pomoc?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

7) Máte pozitivní zkušenosti se začleněním svých klientů do společnosti?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

8) Připravujete nějakým způsobem společnost pro jejich začlenění (informace, dny otevřených dveří,...)?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

9) Jak pomáháte klientům, aby se lépe začlenili do společnosti?

Otevřená otázka

10) Spolupracujete s dalšími ústavami při začleňování jedinců?

a) ano

b) ne

c) jiná odpověď:

8) Praktické a etické problémy

Určitě se najde celá řada problémů, které mohou během realizace vyvstat. Nejvíce problémů se může pravděpodobně objevit u vyplňování dotazníků. Oslovení lidé nebudou chtít spolupracovat a tím pádem se mi vrátí pouze polovina vyplněných dotazníků. Nebo při zpracování dat udělám někde chybu a výsledky budou nepřesné. Z etického hlediska se mi jako největší problém jeví negativní přístup vychovatelů. Mohou být pouze jen kritičtí nebo nebudou objektivní.

9) Seznam zdrojů

1. JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2003, 223 s. ISBN 80-725-4329-6.
2. *Integrativní školní (speciální) pedagogika: základy, teorie, praxe*. Vyd. 2. Editor Marie Vítková. Brno: MSD, 2004, 248 s. ISBN 80-866-3322-5.
3. VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, 870 s. ISBN 80-717-8802-3.
4. TITZL, Boris. *Postižený člověk ve společnosti*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1998. ISBN 86039-30-7.
5. *Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR* [online]. MŠMT ČR. [cit. 2012-05-13]. Dostupné na WWW: <<http://www.msmt.cz>>.
6. MICHALIK, J. *Školská integrace dětí s postižením*. Olomouc: UP, 1999. ISBN 80-7067-981-6.
7. CHVATALOVA, H. *Jak se žije dětem s postižením*. Praha: Portal, 2001. ISBN 80-7178-588-1.
8. HAYSOVA, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portal 1998. ISBN 80-7178-198-3.
9. BAZALOVA, B. *Významy přisuzované postižení, postoje společnosti k osobám s tělesným postižením a postoje k integraci u nás a ve světě*. Disertační práce. Brno: MU, 2003. 235s.
10. PIPEKOVA, J. A KOL. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-65-6.

Projekt není příliš zdařilý, doporučuji zvolit radikálně jiný postup k výzkumu daného tématu. Postoje či tolerance společnosti k různým skupinám obyvatel se dá zkoumat různými způsoby, ale rozhodně ne tak, jak navrhujete. Jednotlivé části projektu nejsou provázané, dotazník postrádá smysl ve chvíli, kdy neposkytnete definici toho, o čem je.